

OMSLAG

Het heiligenboek

Eduard en Lodewijk. De heilige koningen *Tom Zwaenepoel*

Eduard de Belijder en Lodewijk IX zijn twee rechtvaardige koningen die hun volk in hun hart dragen. Eduard wordt omstreeks 1003 geboren in Islip in het Engelse graafschap Oxfordshire. De Deense overheersing dwingt hem ertoe zijn jeugd jaren door te brengen in de heimat van zijn moeder, Normandië. In 1042 wordt hij uitgeroepen tot koning van Engeland. Hij blijkt niet opgewassen tegen de moeilijkheden en leidt veeleer het leven van een monnik. Eduard sterft in 1066.

Eduard, 'beschermers van het erfgoed', kent het lot van vluchteling. Onrechtvaardigheid, lijden en onzekerheden ondervond hij aan den lijve. Nog steeds knaagt bij hem de afwezigheid van een veilige 'thuishaven' en hij hoort in zijn innerlijke de stem van angst en bedreiging. Die ervaringen hebben een grote invloed op zijn volwassen leven.

Als Angelsaksische koning zet hij zich met hart en ziel in voor het welzijn van zijn onderdanen. In zijn dubbele functie van koning en caritatief helper vervult hij de rol van de luisterende en helpende vader. Zijn levensdoel bestaat erin om zijn 'kinderen' een vreedevolle jeugd te schenken, in tegenstel-

ling tot zijn jonge jaren. Ervaringen in de kinder- en jeugd jaren laten onuitwisbare sporen na op het levenspad en leggen accenten in het eigen karakter zowel als in de omgang met anderen.

Omdat Eduard zijn onderdanen ook in contact met God wil brengen, laat hij verwoeste kerken heropbouwen en sticht hij in nieuwe kloosters centra van gebed en onderwijs. Volgens Eduard kunnen mensen slechts in vrede leven, als er ook vrede heerst tussen de mensen en God. Zijn bescheiden bestaan, zijn voorbeeldige liefdadigheid en zijn diepe geloof dragen bij tot de verspreiding van het christendom in Groot-Brittannië.

Tweehonderd jaar later treedt een Franse koning in Eduards voetsporen. Lodewijk wordt in 1214 uit een 'koninklijk' gezin geboren: zijn vader is koning van Frankrijk (Lodewijk VIII), zijn moeder Engelse prinses en dochter van de koning van Castilië (Blanca van Castilië). Na de dood van zijn vader volgt de twaalfjarige Lodewijk hem op. Lodewijk IX blijft onder voogdij van zijn moeder tot hij meerderjarig is.

Als wijs en rechtvaardig wetgever richt hij het parlement in Parijs op

en hervormt hij de rechtspraak en het muntwezen. In het buitenland stijgt zijn aanzien wegens zijn rol als scheidsrechter in de internationale Europese politiek. Onder zijn regering groeit de Sorbonne uit tot een belangrijk intellectueel centrum. Tijdens de Zevende Kruistocht verovert hij Damiate (1249), maar later wordt hij gevangengenomen (1250). Na zijn vrijlating verblijft de koning vier jaar lang in het Midden-Oosten en bezoekt hij veel plaatsen in het Heilige Land. De dood van zijn moeder, die tijdens zijn afwezigheid optrad als regentes, dwingt hem naar Frankrijk terug te keren. Tijdens de Achtste Kruistocht naar Noord-Afrika bezwijkt hij in 1270 aan de pest. Kort voor zijn dood schrijft hij een brief aan zijn zoon en opvolger, Filips III, met daarin wijze raad voor het regeren.

Lodewijk is een model van heiligheid. Met zijn strenge boetvaardigheid en kastijdingen verwerpt hij de luxe aan het koninklijk hof. Hij is de liefdevolle vader van zijn elf kinderen en zijn zwakke onderdanen. Dagelijks deelt hij aan 120 armen persoonlijk brood, vlees en wijn uit. In de paastijd wast hij de voeten van de armen en

geeft hun een aalmoes. Bovendien sticht hij kerken, kloosters, ziekenhuizen en liefdadigheidsinstellingen. Hij onderneemt twee kruistochten ter bevrijding van de christelijke heilige plaatsen. Voor de doornenkroon en stukken van het 'Ware Kruis', die hij uit het Heilige Land meebrengt, laat hij in Parijs de Sainte-Chapelle optrekken.

In Lodewijk de Heilige vloeien de middeleeuwse asceet (nederig, geduldig, melancholisch) en de dappere, energieke heerser met groot rechtvaardigheidsgevoel samen. Zijn naam betekent niet toevallig 'roemvolle strijder'. Ook al staat zijn grote vroomheid zijn politiek realisme af en toe in de weg, toch bezit hij de belangrijkste eigenschappen van een goed leider: hij is degelijk en wijs, vrijgevig, mild en rechtvaardig. En hij staat dicht bij het volk.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

15 april, 22.45 uur, Nederland 2. In de documentaireserie *Holland Doc* de prent *Met nieuwe ogen*. Hoe ziet de wereld eruit van iemand die alles voor het eerst aanschouwt? Tamara Miranda volgt de ontwikkeling van de blik van haar zoon Djamilo gedurende de eerste jaren van zijn leven. Een magische ontdekkingstocht, zo blijkt. Aan de andere kant van de wereld volgt de Japanse fotografe Rinko Kawauchi al meer dan vijftien jaar haar eigen familie. Deze en andere foto's over het dagelijkse leven, waarvan geboorte zowel als dood en de afwas deel uitmaken, zijn inmiddels wereldberoemd. Deze documentaire stelt niet scherp op de grote perspectieven, maar duikt juist in kleine, intieme werelden. Hoe zou de grote wereld eruitzien, als de mensen meer met 'nieuwe ogen' naar hun kleine wereld zouden kijken?

De vrome kudde

Pril huwelijk Ingezonden door Julien Baer

Het hele gezelschap zit te popelen in de kerk. Iedereen kijkt reikhalzend uit naar de komst van de bruidegom. Vraagt de al enigszins ongeduldige priester aan de bruid:

– Waar blijft hij toch, uw bijna echtgenoot?

Zucht de jongedame:

– Verdraaid, dan heeft hij toch dat kaartje voor België-Nederland op de kop kunnen tikken!

Minder pril huwelijk Ingezonden door Julien Baer

Oscar en Maurice lopen elkaar in de stad tegen het lijf. Ze trekken naar het café en slaan na een mum van tijd weer aan het klagen over hoe duur het leven wel is geworden.

– Stel je voor, Maurice, een paar weken geleden kreeg ik een stofje in het oog. Onze huisarts verwees me prompt door naar de oogarts. Uiteindelijk kostte me dat stofje 43 euro!

Antwoordt Maurice:

– Dan kwam je er nog goedkoop vanaf, Oscar. Vorige zaterdag troonde mijn vrouw me mee naar zo'n grote zaak voor woningdecoratie. Ook zij kreeg een stofje in het oog, maar dat bleek 75 euro per meter te kosten!

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & Leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

VLAAMSE PUZZELS
DEPUZZELAAR
Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.
Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.
Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: ONVOLDAAN

kippen-product zeer ergerlijk	inwendig orgaan jammer	goede opvoeding achter	dun koraal-eiland	welzijns-werker geleed diertje
→	↓	↓	↓	↓
wapen-koning vettige rook		optocht cafeïne		noord-oost
→	↓	→		→
rondhout sterkte	hoeveelheid		landbouw-werktuig	
→	→		→	
boom reeds	vordering aanw. vnw.		personal computer droog	voorzetsel leuk
→	→		↓	→
	eet-regels natuurlijke logaritme			deel v.h. been
→	→			↓
geest-drift metaal-slak		geheim-schrift		
→		→		
			prettig	
			→	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---